

עוון אלקים

281

מסיב לשלחן השבת

בפרשת השבוע מסופר הספור על יהודה וכלתו תמר. כלם חושבים שתמר עשתה מעשה רע. תמר ידעה שאינה מאמה כלל, אך לא ספרה בשום אופן את מה שידעה, כי לא רצתה שידעו שיהודה עשה מעשה כזה, ויגזלו בו.

המעשה היה כל כך חמור, עד שנגזר דינה של תמר להשפך כבבשן האש. ובכל זאת - למרות גזר דין המוות שנגזר עליה - תמר הצדקת לא הסיכמה להלכו פניו של יהודה בריבים:

רק כשהולכיה כבר להישקר - היא רצתה בצורה עקיפה ליהודה "הכר נא", ובמדרש מסופר שהיא אמרה לדיינים: "לאיש אשר אלה לוי" - אפילו שאני נשקפת אינני מפרקמת את שמו, ואני בוטחת בה, שיתן בלבו לזהות את רכשו, ולהודות באשמתו. ואכן - ויהודה הכיר בטעותו, חזר בו וצדקה ממני."

מספור מזהמים זה למדו חז"ל בתלמוד (מסכת ברכות): "אמר רבי יוחנן בשם רבי שמעון בר יוחאי: נוח לו לאדם שיפיל עצמו לתוך כבשן האש, ואל ילכו פניו חברו בריבים. מנול (ומנין לנו)? מתמר..." שהיתה מוכנה למסור עצמה לשרפה, ובלבד שלא למפוע ביהודה. ובכך, אומרים חז"ל, זכתה תמר - שיצאה ממנה מלכים וגוברים. מנעו של יהודה באה שושלת דוד המלך - עד משיח בן דוד, וכן ושלמה המלך ויהודה הנביא ונרעו.

מקאן למדים אנו עד כמה אנו צריכים להיות זהירים בבכור דברינו, שלא לפגוע באף אדם או להעליבו חס ושלום! ובמיוחד מי שרואה קצת שונה מאיתנו, שקל למקובל פני חברו בריבים, אפילו אם יש בידו זכויות רבות של תורה ומעשים טובים - כאילו שופך את דמו ואין לו חלק לעולם הבא! אלא נהג כבוד בכל אדם, כי בכל אחד יש עצם אלוהים.

בדרך למקדש

אלעזר הכהן נאחטוב וסרחו ביניהם. היה נראה כאילו אלעזר מסביר משהו לאחטוב, ואחטוב מהנהן בראשו. "מענין על מה הם מדברים?" חשבתו לעצמי, אך המיכשלי לחסות בסבלנות.

"הי אתה?", כך אלעזר הכהן את אחטוב ופנה לדבר. אחטוב התקרב אלי ואמר: "אלעזר הכהן מה אתה לעצמך? מה אתה האיר המזרחי, בכדי שיוכלו הכהנים להתחיל בשמחת קרבן התמיד של שחר. יצדעו לא מתיחילים את עבודת המקדש עד שהאיר יהיה, אמר אחטוב. "אז מה אתה צריך לעשות?" שאלתי. "מחר בבקר אעלה למגדל, אתה רואה?", הצביע אחטוב אל המגדל שהיה סמוך לחומת בית המקדש. "מקאן רואים ששמש עולה לזרחה ומאירה את השמים במוקד". "אפשר להצטרף אליך?" שאלתי. "נדאי, בשמחה", חיד אחטוב.

באשמורת הבקר, העיר הממנה את כל הכהנים להתחיל בעבודת היום במקדש. אחטוב ואני פנינו לכוון המגדל הגבוה, נפסנו במדרגות, ונפסנו ונפסנו... "הנה הענינו", אמר אחטוב ופגח את הדלת ונאמר למרפסת. זו היתה שעה קדומה, האפק היה עדין שחר. נשמתי את האויר והרשתי נפלא, הנה עוד יום חדש עומד להאיר. אט אט החל השחר להתבהר, "עכשיו, זה הזמן להודיע לכהנים שהאיר המזרחי", אמר אחטוב והתקרב למעקה וקרא בקול גדול: "בוקר!" שמעתי את הכהנים שואלים "עד שבחברנו?" ואחטוב ענה להם "כן". ופנינו בחזרה אל הדלת כדי לרדת למקדש.

לכנים קלאסיר לא היה קין לאינינו מונח

והשומר מאד להזהר בבכורה ולא יתשמש מאומה מאור יקדוה. אף דבר מצנן וחפצי שמים, ואף ברחוק מקום מלוא עינים, אף מנח הראשון להדליק הנותרים אשר אך להדיא אינם מתרים.

חובת פלון ערס: הרב ישראל שונב, ידן נאור, תחילה יפרס

מה רבו מעשיך ה'...

יואב הקשיב ברכו לך חיים בשעור פרשת השבוע. הרב חיים ציר על הלוך שמש, ירח וכוכבים וספר להם על חלומי של יוסף הצדיק.

"ממה עשויים פורבדים?" שאל יואב. "שאלה טובה שאלתי", אמר הרב חיים, "הרבה מהפוכים שאנו רואים בשמים הם פורבדים גדולים ומאירים כמו השמש שלנו, ולכן הם נקראים **שמשות**. חלק מהם קטנים יותר מהשמש, וחלקם ענקיים עד שהשמש נראית כמו נמלה לידם.

"כך שהם רחוקים ולכן נראים קטנים", אמר צבי שנישב מאחורי יואב. "נכון מאוד", אמר הרב חיים וחמשיך "השמשות עשויות מנו לוהט, ומסביבו מסתובבים **פורבדים**, לכת, כמו פדור הארץ ומאדים, וחלקם הם רק כדורי גז גדולים, כמו צדק ושבתאי. גם פדור הארץ הוא פורבד לכת, והוא מקיף את השמש שלנו יחד עם כשמונה פורבדי לכת נוספים. יש פורבדי לכת לוחטים, קלאים בחרים גש ונזה רותחת כמו נזה למשל, ויש פורבדי לכת קפואים המכסים בקרח, כמו נפטון.

כמו שלכדור הארץ יש ירח שמקיף אותו, כך גם לרוב פורבדי הלכת ישנם **ירחים** ואפילו יותר מאחד! לצדק למשל, יש לו 63 ירחים! מסביב לשבתאי יש גם טבעת! הפחיתו שעשונה הממון גושי קרח, המסתובבים סביבו.

כמו נכחים קטנטנים ונוצצים מה בנו מעשיך ה'!"

את המעשיות רדחתי: יו"ר ועדות דת: 08-6610075 או בדואר אלקטרוני: fairneri@gmail.com

הסיפור שלי

גיבור אמיתי

תקציר: עז התקשה להכניס, באשר אבא שאל אותו למה הוא כל כך שקט, עז ענה שהוא מקרה בספור חכה שהמורה ספרה. אבא השתעשע מהקצוץ שעז קורד בגלל מה שקמרה אמרה ושאול מה מסריר אותו כל כך. עז ענה שהוא לא מבין איך היה למתנתה האמץ לעמוד מול הנינים ולהתנגד להם. אבא ענה לו שזה מכה האמונה בקדושת פדור-הוא, בדבר הכבוד. עז, נזכר בקאב איך הילדים בפתח צחקו על ישי, העולה החדש, ולעז לא היה האמץ להגיד משהו. לבסוף, קשעו נרדם הוא חולם על אבא וכן עם הדת פנים ממנויים אשר למקע שבו הוא נמצא את העז שבו...

עז הושיט לו את הדל ולפתע הרגיש שהוא נמצא בתקופה אחרת, הם היו בבית המדרש שבמדעי, האנשים היו לבושים שונה, סגנון הדבור שלהם היה שונה. "אסור לנו להתנאש!" קרא בקול בולט האדם בעל הדת הקרים. "אבא, לא בטוח ששוכל לעמוד בפניהם! הוגזרות על אנטיסיוס כבר קשות ממשאי", אמר בחור גבוה חלחל. "והדתה, בני הקר?" ענה לו בעצמה, "אני נזכר לעמוד מנגד ולראות את החול הקדש. אנתנו בניו של הקב"ה! ורק בשמו אנו נלך!" עז עקב בתדהמה. הוא נמצא עם מותנתו ונאיו. ואיו עקבקה ואצילות, הם יודעים שאין הרבה סבירים שהם נאחזים במלחמה, מעשים נגד כבים, שלשים נגד חוקים, אבל הם נאחזים אמונה ובטחון שהם עושים את הדבר הנכון! עז הרגיש שהוא מתמלא בכוחות של אמונה, בכוחות חדשים של עשייה. הוא רצה להחלם עם המכבים, לצחא אתם את נאחזון הקדושים.

לפתע שמעו קריאות שגודו יונים הגיע, כלם יצאו החוצה בבחלה, הכל התרחש במהירות, נציב החילים הנינו הכריח את היהודים להשתחוות לפסל שהציב, עז התבונן באימה אל עבר אמיו והיהודים ומהים המפולות, כשלפתו מותנתו קרא בקול חזק: "מי לה! אלי!" ופתאום, כמעין רוח חזקה נטפה את הסובבים וקם התמלול בעז ובגבורה. המרד החל. עז התמלא בהתרגשות, הוא הרגיש חל אמיתי כשלפתו חרש ד ממענת אותו בתוקר...

החלל כואב...

תאיר ניר

בנשיאות הרב ניר בן ארצי שליט"א

הע חנוכה שלח ולא לא אור!

בס"ד, גליון מס' 33

פרשת וישב כ"ה בכסלו תש"ע

נקודת אור - הרב אמיר בן דוד שליט"א

חנוכה - נצחון האין על האני

הביטול המכיר שהכל מהקב"ה, וממילא אין גאווה, אין אני, יש רק אין".

גדולת המכבים הייתה בכך שהכירו ב'אין שלהם וממילא הכל בא מאת הקב"ה ואז אין לד' מעצור ובתקופה הבאה, להושיע ברב או במעט" (שמואל א, יד, ו). מהזמן שלטון החשמונאים הכנים את האני שלו, את האני והאינטרסים שלטון התחילה התפוררות הממלכה. זהו גם הקשר לנס פך השמן. מפר שמן אחד קטן החתום בחותמו של הכהן הגדול, נעשה נס גדול והדליק שמונה ימים. הברכה באה ושוה דוקא על הקטן. על מי שמקטין את עצמו על מי שעושה עצמו בחינת אין ומבין שכל כוחו, הלחצו וכשרונותיו באים מהקב"ה. עקרון זה מלמד אותנו גם יוסף בפרשתנו ואומר: "הלא לא-לוקים פתרונים ספרו נא לי" (בראשית מ, ח) וכאשר פונה פרעה מלך מצרים ליוסף "ואני שמעתי" ע"כ לאמור תשמע חלום לפתור אותו. עונה לו יוסף, "בלעדו! א-לוקים יענה את שלום פרעה".

כלומר, אין לו כח עצמי. כל כוחו הוא שה'אני שלי הוא בבחינת אין ואז אני יכול להיות צינור לדבר ד' בעולם.

בימים ההם בזמן הזה

גם בימינו המבחן של 'אני' מול ה'אין נמצא, הן במישור האישי והן במישור הלאומי. הן גם במלחמת ששת הימים שמכל מבט שהוא הייתה נס גדול - בטבע, בה לדאבון לב, חלקים מעם ישראל נכסו את התשועה לעוצמה הצבאית של צה"ל, וכתוצאה מכך באה לנו ההפתעה במלחמת יום הכפורים. נראה שההתפקדות מ'כוחי ועוצם ידי' הזה, באה במלחמת לבנון השניה אשר אז הניח עישראל את "דבר ד' אל דובבל לאמור, בה בחיל ולא בכח כי אם ברוחי אמר ד' צבאות" (מפתרת השבת בזכריה ד, ו).

כאשר נהיה בביטול בבחינת אין, כל אחד באופן אישי, ועם ישראל מבחינה לאומית, ממילא תהיה בינינו אחדות, השכינה תשרה אצלנו ונזכה להוציא את האבן הראשה, שזהו גילוי משיח דצדק במהרה ובברכים.

מאמר מפי הרב ניר בן ארצי שליט"א סיפור לשבת 7 מן חנוכה

מרת פחולס הלחין גואלי י-ה

חנוכה, החג של המהדרין!

תפילין בית א-ל למהדרין כל השנה.

www.tefillin.co.il 02-9975158 | 1-800-795554

מכירה מ"ר הרב ין בן ארצי שליט"א

בתוכה יש חיבור בין שמים וארץ. ובתקופה הבאה, השמש מאירה פחות ואנו נהיה שותפים להגברת האור על ידי נרות החנוכה, ובכך אנו ממשיכים את שרשרת הדורות שמהלכת ומשתפת את הקב"ה שאל יעזוב אותנו לעולמים.

הופיע! הופיע! הופיע!

דיסק "ירח יקר"

בו שירים מיוחדים לקהילות תונים, ג'ריות, לבינו גדול החנונים ר' דוד דאיתי ה"ר ר' אליהו אהרן ה"ר הרב דוד קרני שליט"א וזו"י יובל טייב ה"ר יעודה ספרד ראשית 054-2224496

הגליון מוקדש לעילוי נשמת יוסף (נא"י) ז"ל בן עדיה נג"ב"ע - כ"ה כסלו תשס"א תנצב"ה.

זמני שבת

כניסת שבת ירושלים 16:00 ת"א 16:15 בר"ש 16:16 חיפה 16:03 יציאת שבת ירושלים 17:15 ת"א 17:16 בר"ש 17:18 חיפה 17:14

יצאת לאור ע"י בנשיאות הרב יוסף בן ארצי שליט"א מושב חלבים 26 ד.ת. ליש דודים 79315 טל. 08-6610015 פקס. 1-599-599-590 fairneri@gmail.com דוא"ר

לאור ההלכה - הפסקי מורן הראש"ג הר"ג מרדכי אליהו שליט"א

מדיני חנוכה

- ימי החנוכה נקבעו לדורות לזכר שני נסים שנעשו בחנוכה: נס פר השמן ונס נצחון החשמונאים והחזרת מלכות ישראל. (עי' פ"ח תרע)
- כתב ה"ב אין ח"י" בספרו "עטרת תפארת" (אות כ"ו) שבראש חודש חנוכה ופורים, יש יתרון ומעלה בבחינת הנשים, לכן צריכים הם להחליף בגדיהם ולא ישארו בבגדי חול. על כן אישה שיש לה תכשיטים של זהב תלבשם בימים הללו להורות על היתרון על היתרון שיש באלו הימים בבחינה שלהם למעלה". (חגים, פרק גז' ד')
- וכן הדין לגברים שזיהרו והתלבשו כמו שמתלבשים לכבוד אורחים ויכובד בשעת ההדלקה. (שם)
- מהדיון חיוב ההדלקה רק בבית קבע, אולם, אפשר להדליק גרות ברכב נוסע או בספינה או מטוס וכדו' לפרסם את הנס בכל מקום. אך אין יוצאים די חובה בהדלקה במקומות אלו. וכן לא מברכים כי יש לכל אלו דין ארעי. (חגים, פרק נח-מא')

גזאלי י-ה

חודש כסלו החודש התשיעי

כסלו הוא השם הבבלי של החודש, ומקרא הוא החודש התשיעי לניסן ראש החודשים והשלישי מראש השנה החל בתשרי. מזלו של כסלו: קשת. כידוע הקשת נראית בענן כאשר השמש והגשם מתערבבים זה בזה. וסיבה נוספת, כן הקשת הראשונה שנראתה אחרי המבול, הייתה בכ"ז בכסלו, אז יצא נח מהתיבה, וכפי שנאמר בבראשית: "ויאמר אלוקים זאת אות הברית אשר אני נותן ביני וביניכם וכו..." את קשתו נחתו בענן והייתה לאות ברית ביני ובין הארץ".

אירועים שונים קרו בחודש זה, הכולל ביניהם הוא כמובן החנוכה, מעט מביניהם: י"ד בכסלו - נולד ראובן בן יעקב. ט"ו בכסלו - יום פטירת ר' יהודה הנשיא, מסדר המשנה. י"ט בכסלו - חנוכה שחיד' חב"ד באספיטות בשמחה להודות לקב"ה את שחרור הגו' הרב בעל התנין מהכלא. בכ"ז בכסלו - הייתה עליה על יהודים שהם מרעילים בארות, ואילו אותם להודות (אם כי זה לא היה נכון). הדבר גרם לפרעות, ונרצחו המוני יהודים ה"ד באירופה. בכ"ד בכסלו אור לל"ה - חל חנוכה. כ"ה בכסלו תמה מלאת המשיכן, אז הוא לא הוקם, ובדחתה הקמתו עד אל בניסן. בכ"ז בכסלו יצא נח מהתיבה, עם מזבח לה', לקח מן הבקעה השחרה ומן העוף השחרה והעלה עולות במזבח. כ"ה בכסלו, מתחילים ימי החנוכה, המעוררים גם אסוציאציה של אור - אור החנוכה, המסמל את ניצחון בני חשמונאי הכהנים, שגברו על היוונים. כשמלכו יוון, בית השני גזרו על ישראל גזרות כשות, ביטלו דתם, לא אפשרו להם לעסוק בתורה ובקיום המצוות, ופשוטו שיהיו בממון ועוד, ונכסו להילכל וטימאו היתדות, ואז בעזרת הויכח במוסדות נושע ישראל ע"י החשמונאים, שנלחמו מעטים מול רבים, והצילו ישראל מידיו היוונים, וכאשר נכנסו להילכל וביקשו למצוא שמן טהור ולא מצאו כי אם פך אחד, שלא היה בו שמן להדליק כי אם ליום אחד, והדליקו המנורה במשך שמונה ימים, ויתקנו חכמי אותו הדור ששמונה ימי החנוכה, ויהי ימי החנוכה והלל וידליקו גרות בכל ערב בפתחי הבתים בשמונה לילות. להראות ולפרסם הנס, ומאז מצונו נר חנוכה חביבה היה עד מנוד, וצריך אדם להיזהר מה, כדי להודיע הנס ולהפסיד בשבת האל, ולהורות על העיסה שעשה לנו, ואפילו אין לו מה לאכול אלא מן

נערך בימי הרב של חיימוביץ

הצדקה, שואל או מוכר כסותו ולוקח שמן גרות ומדליק. בדברי הרמב"ם נאמר: "הרי שאין לו אלא פרוטה אחת, ולפניו קידוש היום והדלקת נר חנוכה - מקדים לקנות שמן להדליק נר חנוכה, שיש בו זכרון הנס".

עניין חנוכה שקבעו הנס בגרות, מה שאין בו בשאר נסים. בפסח - ביציאת מצרים תאכלו מצות, בפורים - ימי שמחה ומשתה, מה שאין בו ביקש להשמיד השמדה גופנית, מה שאין בו בחנוכה, שישאר היו שריוע על אדמתם ולא גלו גלות גופנית, אלא רק גלות התורה "להשיכים תורתך", לפיכך קבעו בגרות ע"ש הפסוק (משלי י, כג) "כי נר מצווה ותורה אור" (רבי שניאור זלמן מלאד זצוק"ל).

חנוכה - חיזוק הנאולה העתידה, ועל כן הדורות הסמוכים לנאולה התחילו לדבר הרבה בענייני חנוכה (רבי צבי אלימלך מדינוב "בני יששכר"). על הרב הקדוש ר' צבי אלימלך מדינוב זצ"ל, בעל "בני יששכר" מסופר שכיוון שהיה נכד אחותו של הרבי אלימלך מליזנסק זצ"ל, בעל "נועם אלימלך", כאשר עמדה אמו ללדת, נסעה לדודת הקדוש ר' אלימלך לשאול איזה שם תקרא לילד שיוולד. השיב לה ר' אלימלך: "תלדי בן וקראת שמו 'אלימלך'". שמעה האם והתחללה, כי חשבה שבדווידי יסתלק דודה הקדוש, ולכן מצווה הוא לקרוא על שמו את הבן הנולד. אמר לה הרבי: "אם כן, קרא שמו 'צבי' אלימלך". אחרי שגולד וקראה לו על שניו הרבי, אמר לה ר' אלימלך: "אילו היית קוראת את שמו 'אלימלך', היה כולו ממוני, ועתה יהיה צחי כמנו".

הרב צבי אלימלך הלך וגדל, וברבות הימים נעשה גאון צדיק וקדוש, ורבים מיישראל הולכים לאורו, וזכה לחבר ספרים רבים, בהם הספר הידוע החשוב "בני יששכר" על זמנים ומועדים. בעל ה"בני יששכר", הרב צבי אלימלך מדינוב זצ"ל, תלמידו של "החזה מלובלין". באחת הפעמים בדרכו לרבו הקדוש "החזה מלובלין", החל לחשב את מקור משפחתו, ובמשפחתו פליאה, הרי איני מגיע החשמונאים שאני כן, אך מנין התחושה הייחודית והמופלאה בחג החנוכה?

כאשר הגיע לבית החזה מלובלין, עוד טרם שאל אותה את אשר חפץ היה לשאול, פנה אליו

מתוך: "הידברות"

החזה: "דע שמקור מחצבתך הוא משבת יששכר, ומה שהנך חש בחנוכה מעין תוספת קדושה יתרה, הוא מפני שהיית אז לבית דינים של החשמונאים. זו עם הסיבה לבית ספרו "בני יששכר".

צדיקים ואנשי מעשה, אדמו"רים ורבנים הגו בכל הדורות להדליק גרות חנוכה בדבקות, בתעלות, בהלל ובהודאה. מסופר על האדמו"ר מבלוז'וב, שכאשר היה במחנה מקבל יותר מהאור הגנוז ששירר גם יום ובלא יום מעט להחיות את כל העולם, ולהבהיר מהקב"ה.

המפתח להצלחת הבית, לשמחה בבית, ולברכה בבית - הוא תיקון המידות של ההורים כמובן. אם בעל ואשה מסתדרים ביניהם, מותרים זה לזה, ומכבדים זה לזה ממילא יש

חנוכה - חגו של הבית!

ת"ר מצות חנוכה נר איש וביתו" (גמרא שבת כא). מיוחדת היא מצות נר חנוכה בהקשרה לבניין הבית. הדבר מתבטא בחיוב האשה ובני הבית בה דרך ראש המשפחה. הנה כבר חצי שעה מהדלקת הנרות אסורה האשה במלאכה וכן מחפנים כי בני הבית לביבת יחד לשיר ולחלל לקב"ה, לאכול ולשבת וסופגנים ולשמוח. האם מצליחים אנו תמיד לשמוח יחד בהדלקת הנרות? הרי לעצרת לעיתים הילדים רבים ביניהם, או שאחד הילדים מציק לאחיו, או איש נעסם ועצבנות. אם כן, כיצד נגיע לכך שכל המשפחה, שמחה ורגועה להדלקת הנרות ובכלל?

מעלת תיקון המידות

צריך להבין שכדי שאדם יקבל כוחות מהקב"ה הוא צריך להיות כלי מוכן לקבל אותם. ומהו הכלי? הכלי הוא מידות טובות ומתוקנות, בבחינת דרך ארץ קדמה לתורה. כאשר האדם מתקן מידותיו - הוא דבק במידת האמת, בישר, בענווה. אז הוא עוזר לזולת ומותר לשני, אז דיבורו נעים - וכן הוא מקבל יותר מהאור הגנוז ששירר גם יום ובלא יום מעט להחיות את כל העולם, ולהבהיר מהקב"ה.

המפתח להצלחת הבית, לשמחה בבית, ולברכה בבית - הוא תיקון המידות של ההורים כמובן. אם בעל ואשה מסתדרים ביניהם, מותרים זה לזה, ומכבדים זה לזה ממילא יש

סיפור לשבת - באדיבות ר' שמחה לנגזם הי"ד

שמונה ימים דלק הנר

מדי שנה, בימי החנוכה, נאספים נכדיו וניניו של ר' שמחה לנגזם מפתח-תקווה למפגש המשפחתי. בכל שנה מקבשים כולם מהסבא לספר את סיפור נס החנוכה המיוחד שחווה בהיותו בכלל הרוס'. סבא שמחה ניענה בחשבה ועושה זאת לאט ובעיניים בורקות. כאילו סיפר זאת בפעם הראשונה: זה היה בשנת תרצ"ט (1940). פולין כבר נכבשה על-ידי הגרמנים ימ"ש וחי' היהודים היו הפקר ממש. אני, נער עוד קבוצת צעירים, הצלחנו לצאת את הנר הסן שחצה את הגיר לסקן, ולעבור אל תוך חלצנו מיד האויים ונפלטו היישר לזרועות הקומוניסטים. חיילים רוסים תפסו אותנו והושלכנו לבית-הסוהר הגדול "בניגודיקס" שבלבוב. התנאים בכלא היו קשים. בלגד שנערך מקלוב ללשונשים אסירים בכלב, שכונו כשטוננים איש, והצפיפות הייתה גורא. מלבד זאת פקדו אותנו תלאות רבות.

אנו דתיים, הינו מנובנים ומלוכדים. נהגנו לקיים תפילות בלחש ולחזק איש את רעהו בדברי תורה ותקווה. כמה מחברינו לתא, יהודים קומוניסטים, הודו לא אחת כפה מלא כי הם מקנאים בנו על הכוחות שאנו שואבים מהאמונה, להתגבר על כל הקשיים. ליל חנוכה הגיע השליח, ידענו, ודליקו מכלייו מוץ פעל בקדחתנות. המעשה שהתכוננת לעשות שמן בחבוב סכנה גדולה, אך לא יכולתי להחמיץ הזדמנות פה נדירה. בתנועה קלה זוריה חלקתי מימיתי, בליטה, בתנועה קלה נבעתת חפץ חד שהיה בראשו יצירתי ומתחזקת סטימטר-שניים. בדין הרב הדולק, שהתקצר מעט, החזרתי למקומו. אך עליתי

"צדיק כתמר יפרח" - מדברי מורנו ורבנו הרב ניר בן ארצי שליט"א

לכן אם הבעל והאשה יהיו מלוכדים ומאוחדים, תוך זמן קצר - כל הבעיות של הילדים יפתרו!

לשמוע את הכאב

חשוב שהבעל ישמע את הכאב של אשתו. כאשר האישה מספרת לבעל על הכאבים שהיו לה באותו יום, היא מרוקנת מעצמה את כל הכאב, מתנתקת ומזדככת, לבה מתנתקת והיא נעשית אדם חדש. על כן חשוב לתת לה לספר הכל ולא לעצור אותה או להתווכח איתה. 'למה עשית כך או כך...', גלולה על הבעל לשמוע ולתת לו לרוקן את כל רגשותיה קל לשחרר את המתחים, וכן להיפך. אך אם הבעל אינו רוצה להקשיב לאשתו, הבית יתמלא במתחים, ובכעסים ואז השכינה תסתלק ועמה הם הברכה. על כן טוב שכל יום יסמנו וידברו בני הזוג אחד עם השני, יעזרו אחד לשני וכן תהיה ביניהם הבנה, אמת, שלום ושמחה.

כאשר הילד רואה את הוריו בשלום ובשמחה אין מאושר ממנו. וכמו שהקב"ה שמח בילדיו - גם ישראל, כאשר הם עושים חסד זה עם זה - ועושים מאושרים זה לזה. כך הילד יגיד שמח - ואושר מאושר הוריו שמחים ויש אהבה ביניהם. וכן גם הילד גדל מתוך מידות מתוקנות, הולך בדרך הישרה, וכן נזכה גם אנו לקבל שפע גדול יותר מהאור הגנוז בחנוכה והולך ומתגבר עם הפועת אורו של משיח.

על מיסתי, תוקנה התקלה ברשת החשמל והאורות שבו וגדלקו. ליבי פרסם מהמחשבה שפעולתי תנחלה. במקרה הטוב צפוי הייתי לעניינים ולהשכלת לציוק. הדלת נפתחה ושני סוהרים נכנסו פנימה, אז לכבדו את הנר ולקחתו. לשמחתי הבחנתי מיד כי אין הוא אותם סוהרים, דבר שהגדיל את סיכויי של להיתפס. אימנתי, איש מחם לא הבחין בקיצוץ של הנר. אחד הסוהרים כיבה את הנר, ונל ונהסתלק. במטבים של כל היהודים בתא, ובכללים הרחוקים מיהדות, נישאו אליי. **לכולם היה ברור שנס, נס חנוכה אמיתי, התרחש זה עתה.** איננו בתא היה יהודי תלמיד-חכם וירא-שמים שנחשב ממנהיגי הרוחני שלנו. קראו לו ר' שמואל נחום עמר. "אחיש יקרים", קרא בלחשיה לעברנו מקומם משכבו, "עלעולם איננו יודעים באילו שלוחים יבחר הקב"ה. והנה הערב נפלה בחלקנו כזאת גדולה בראותנו את ידה הגלויה של ההשגחה. הבה נודה לה, הפעם כמו שצריך, על הניסים שעשה לאבותינו ולנו".

הוא הגר ברשאו לעברי ואני הבנתי את הרמז. מאז-שם הגוש לי כפרו. התרגשות עזה הציפה אותי שביכרתי את שלוש הברכות והדלקתי את הנר הקטן, מימיותיהם של חברי בקע ועלה זמזום הקטן "הנרות הללו". הבטתי בשלהבת השיר כמהופנט. כעבור כמה דקות כיביתי את הנר, כדי שיישאר לנו גם לילות הבאים. כך עשנו בני לילה ולילה. לאחר שהתפללנו תפילות ערביות, הדלקנו את הנר, וזמזמו ששירי התנועה ובעבור דקות אחדות כיבנו אותו. הרב הקטנטן הספיק לנו לכל שמונה ימי החנוכה...